

Valtatie 4 on Pohjois-Suomen merkittävin liikenneyhteys ja osa kansainvälistä TEN-T -ydinverkkoa. Oulu–Kemi yhteysvälin liikenneongelmat korostuvat päivittäisessä liikenteessä, joten tien parantaminen on välttämätöntä. Kehittämistoimenpiteillä saadaan poistettua yhteysvälin pahimmat liikenneongelmat ja turvattua elinkeinoelämän ja muun liikenteen päivittäiset liikkumistarpeet.

NYKYTILA

Valtatie 4 yhteysväli Oulu–Kemi kuuluu TEN-T -ydinverkkoon ja on osa Bothnia Corridoria. Yhteysvälin pituus on 119 km (Haaransilta–Simon Maksniemi). Tornio–Haaparanta-seutu kasvaa pohjoisen alueen merkittäväksi aluekeskukseksi. Ruotsin rajan ylittävän liikenteen määrä on suuri. Tien vaikutusalueella ovat Oulun ja Kemi–Tornion lentoasemat, Perämeren satamat sekä Tornion rajanylityspaikka. Yhteysväli on tärkeä elinkeinoelämän, matkailun, kaivoskuljetusten ja erikoiskuljetusten reitti (SEKV).

Oulu–Kemi yhteysvälin liikennemäärä on 7 300 - 54 200 ajon/vrk (KVL 2016). Liikennemäärä on suurin Oulun kohdalla. Iin kohdalla KVL-liikennemäärä on 10 300 - 12 000 ajon/vrk ja kesälomaliiikenteen 13 600 ajon/vrk (KKVL). Yhteysväliillä on keskimääräistä enemmän raskasta liikennettä. Iin kohdalla raskaan liikenteen määrä on 1 050 - 1 280 ajon/vrk (raskas % 8,5 - 15,5). Valtatien 4 nykyverkon liikenne-ennuste KVL 2027 on Iin kohdalla 12 500 - 15 500 ajon/vrk.

Yhteysväliillä kuolee vuosittain 2 - 3 henkilöä ja loukkaantuu 30 henkilöä. Yhteysvälin turvallisuustilanne on huonompi kuin valtateilla keskimäärin. Iin kohdalla on tapahtunut vuosina

2011 - 2015 viisitoista henkilövahinko-onnettomuutta, joista neljä oli kuolonkolaria. Onnettomuudet ovat keskittyneet liittymiin. Iin taajaman kohdalla on pitkä 5,5 km:n 60 km/h nopeusrajoitus ja kaksi kiertoliittymää, joiden vaikutuksesta valtatieliikenne jonoutuu ja ruuhkautuu ajoittain. Iin kohta on yhteysvälin pullonkaula läpikulku- ja matkailuliikenteen osalta sekä elinkeinoelämän raskaan liikenteen ja erikoiskuljetusten osalta. Iin taajaman kohdalla on puutteellinen rinnakkais-tieverkko. Iin keskustan ja Pohjois-Iin väliltä rinnakkais-tieverkko puuttuu kokonaan ja sisäinen liikenne käyttää valtatieitä.

HANKE JA TAVOITTEET

Rakennetaan valtatie 4 uuteen paikkaan noin 17 km:n matkalla Iin taajaman itäpuolelle välille Rainänperä – Pohjois-Iin suora (Iin ohikulkutie). Hanke sisältää kaksi eritasoliittymää, keskustan sisään tulotien ja kaksi Iijoen vesistösiltaa. Asemakylän kohdalle rakennetaan melusteita noin 3,5 km. Hanke ei sisällä pohjavesisuojausja.

Tavoitteena on parantaa yhteysvälin liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta poistamalla Iin kohdalla liikenteen pullonkaula ja muodostamalla sujuva liikenneyhteys koko Oulu - Kemi välille. Tavoitteena on myös parantaa yhteysvälin elinkeinoelämän kuljetusten toimintavarmuutta, matka-aikojen ennustettavuutta ja erikoiskuljetusten sujuvuutta.

AIKATAULU

Iin ohikulkutiestä on laadittu aluevaraussuunnitelma vuonna 2011. Hankkeesta on laadittava toteuttamissuunnitelmat. Hanke tulisi saada toteutukseen vuonna 2022.

KUSTANNUKSET

Valtatien 4 Iin ohikulkutiehankkeen kustannusennuste on 102 M€ MAKU 130 (2010=100).



VAIKUTUKSET

- + Valtatien 4 yhteysvälin Oulu–Kemi liikenteen sujuvuus ja matka-aikojen ennustettavuus paranevat.
- + Elinkeinoelämän, matkailun ja Pohjois-Suomen kaivoskuljetusten sujuvuus ja liikennöitävyys paranevat.
- + Erikoiskuljetusten sujuvuus paranee (SEKV).
- + Valtatien sujuvuus ja turvallisuus paranevat. Valtatieliikenteen ongelmakohde poistuu Iin kohdalla.
- + Melulle altistuvien (55 dBA) asukkaiden määrä vähenee 240:llä vuoden 2030 liikenne-tilanteessa Iin kohdalla.
- + Iin ohikulkutien H/K-suhde on alle 1,0. Iin ohikulkutiehanketta ei voi toteuttaa vaiheittain.